

DIRVA

Nr. 59

Gegužė-April 20, 1963

Cleveland, Ohio

Rasiniai neramumai Amerikoje

RIAUSĖS ALABAMOS BIRMINGHAME IŠRYŠKINO VIENĄ SKAUDŽIAUSIŲ JAV PROBLEMŲ — RASINĮ KLAUSIMĄ. — TA PROBLEMA NĖRA IŠSPRENDŽIAMA TIK INTEGRACIJA. NES YRA SUSIJUSI SU VISOS EILĖS POLITINIŲ IR SOCIALINIŲ REIŠKINIŲ KOMPLEKSU, KURĮ NEIMANOMA PAŠALINTI IŠ KASDIEVINIO GYVENIMO VIENU UŽSIMOJIMU.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prieš porą savaičių National Observer savaitraštis paskyrė net visą puslapį nagrinėjimui ar... Vokietijoje atgyja rasizmas ir antisemitizmas. Tuo tarpu Europos spauda pilna nuotraukų, vaizduojančių policijos mušamus neirus Birmingamo mieste, Alabamoje. O tie negrai buvo vaikomi todėl, kad norėjo visai taikiai būdu pademonstruoti savo protestą prieš Birmingame veikiančią segregaciją. Visa tai vyksta 10 metų po to, kai JAV aukščiausias teismas buvo nutaręs, kad viešų įstaigų, kaip mokyklų segregacija prieštarauja JAV konstitucijai.

Žinia, skirtumas tarp Hitlerio ir šio krašto rasizmo yra nemažas. Hitlerio laikais būti žydu ar čigonu reiškė būti pasmerktam mirti. Čigono atsitikimu būklė buvo tikrai tragiška, nes čigonai yra gryni 100% arijai, kilę iš Indijos; jie buvo žudomi, kad atieities rasė būtų... ariška). JAV pietuose negrai turėjo tas pačias teises, kaip baltieji, tačiau atskirai. Mokyklos, pavyzdžiui, galėjo iki šiol būti segreguotos, jei negrams būtų išlaikomos tokios pat rūšies mokyklos (universitetai) kaip baltiesiems. Praktiškai, žinoma, negrai būdavo kiek nuskriausti. Ir turint

galvoje bendras nuotaikas, segregacija yra laikytina atgyvenusi savo amžių. (Reikia prisiminti, kad ir pirmieji šio kontinento gyventojai indėnai iki šiol dar vis neturi tokių pat teisių, kaip vėlesni ateiviai!)

Tačiau ir segregacijos panaikinimas, prie kurio dabar einama su dideliais skausmais ir konfliktais pietuose, neišspręs rasinės problemos, nes, atrodo, žmogui yra gimta saugoti savo rasinius ir tautinius būdo bruožus.

JAV yra per 22 milijonus ne-baltųjų, t.y. 11,5% visų gyventojų. Jų metinis prieauglis yra kiek didesnis už baltųjų: 3% prieš 1,9% ir amžiaus vidurkiu jie yra jaunesni. 1961 metais baltųjų amžiaus vidurkis buvo 30 metų, juodųjų -- 23 metai, kas reiškia, kad ateityje jų prieauglio nuošimtis bus dar didesnis, negu dabar.

Taikingą ir lėtą segregacijos panaikinimą sunkina socialiniai faktoriai. Gamybinė revoliucija žemės ūkyje negrus varo ieškoti pragyvenimo į šiaurės miestus. Tokioje Chicagoje negrai, kurių dauguma atkeliavo iš pietų, sudaro per 25% gyventojų ir nors čia jokios oficialios segregacijos nėra, praktiškai jie gyvena atskirti ne tiek dėl savo odos spalvos,

bet dėl neturto. Kadangi jiems sunkiau gauti darbo, jie sudaro našta miesto ir valstybės socialinių reikalų biudžetui. Motina su dešimt pavainikių vaikų gauna daugiau pašalpos (mėnesį, negu uždirba vidutinis darbininkas ar tarnautojas. Už tai Illinois respublikonai dabar nori prarasti įstatymą, kuris nustatytų tokios pašalpos ribą, tačiau tai susidūrė su demokratų pasipriešinimu, kurie bijo netekti balsų per rinkimus. Kadangi gubernatorių Otto Kerner yra demokratas, o respublikonai turi daugumą legislatūroje, konfliktas privedė prie pašalpų išmokėjimo sulaukymo, kas vėl privedė beveik prie riausių su rasiniu antspaivių.

Čia reikia paminėti dar vieną būdingą atsitikimą. Kovai su dideliu legalių ir nelegalių vaikų prieaugliu pašalpos gavėj tarpe buvo nutarta valdžios lėšomis to norintiems dalinti gimimų skaičių kontroliuojančias priemones. Tai sukėlė didžiausią pasipriešinimą ne vien tik iš šalpos gavėjų tarpo, bet ir "baltosios moralės" saugotojų, girdi, tokių priemonių dalinimas netekėjusioms ir nevedusiems yra jų skatinimas į nuodėmę ir ištvirkavimą. Savime aišku, kad ir tas momentas bus atitinkamai paryškintas priešrinkiminėje propagandoje.

Aplamai imant, rasinė problema dar ilgai liks labai sunkia našta JAV, kuri visados sudarys palankią dirvą įvairių ekstremistų ir politikų, jų tarpe ir komunistų, veiklai. Ramią integraciją reikėjo pradėti daug anksčiau nuo viršutinių klasių. Šiandien jau yra daug negrų intelektualų, kurie išaugo, subrendo ir išsimokslino segregacijoje ir dėl to jaučia nepašalinamą kartelį.

• Majorui Leroy Gordon Cooperiui, JAV erdvių herojui, po visų patikrinimų ir poilsio, rodomas atitinkamas respektas, pradedant JAV prezidentu, vienu pirmųjų, pasveikinusių astronautą naujais laimėjimais ir pakvietusiu visą jo šeimą į Baltuosius Rūmus svečiuotis, baigiant New Yorko burmistru R. Wagneriu, ruošiančiu tradicinę eiseną 5-ąją Ave. astronauto garbei.

Be milijonų žmonių, visame pasaulyje įdėmiai sekusių sensacingą Cooperio kelionę erdve, laimingiausi sveikintojai bene bus tikslantčiai tų žmonių, kurių dėka ta kelionė galėjo įvykti. Tai mokslininkai ir visos štabas, tiesioginiai susiję su kelionės techniškuoju paruošimu ir jo pasisėkimu. Tikslus ir be priekaištų

(b)

- Kas žino, gal nukris!...

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos East St. Louis skyriaus valdyba šiuo metu daug dirbanti, kad St. Louis mieste įvyksiantis ALT Sąjungos Seimas visais atžvilgiais būtų pasisekęs. Nuotraukoje iš kairės sėdi: Vladas Tervydis, Albertas Paulikaitis, Juozas Kleinaitis. Stovi: Bronius Tiškus, pirminkas dr. Paulius Švarcas ir inž. Jonas Gumbelevičius.

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

LIETUVOJE NEBEBUS ENCIKLOPEDIJOS Gal bus tik mažoji enciklopedija

Baigiantis šeštiesiems metams nuo garsaus pasiskelbimo, kad Vilniuje busianti irgi leidžiama Lietuviška enciklopedija, gegužės 12 d. Tiesa paskelbė pranešimą, iš kurio matyti, kad yra nutarta "visų pirma" leisti tik "Mažąją lietuvišką tarybinę enciklopediją". Vietoj anuomet pažadėtų dešimties už bostoniškus dvigubai didesnių tomų, dabar jau planuoja leisti tik tris 45 lankų (720 psi.) toms, tai yra maždaug tokio paties dydžio toms, kaip J. Kapočiaus leidžiamosios Lietuvių Enciklopedijos tomai.

Nutarimas leisti dešimties tomų lietuvišką enciklopediją atsirado, pamačius 12-ka to-

mų bostoniškos enciklopedijos. Per beveik šešerius metus nuo to laiko Bostonie išėjo dar penkiolika naujų tomų. Iš viso, atrodo, išeis ne trys, o gal trisdešimties trys tomai, ir tas darbas galės būti baigtas maždaug po trejeto metų nuo šiol, tai yra gal 1966-tais metais. Iki 1966 metų dabar ir Vilniuje žada išleisti tris toms "tarybinės" enciklopedijos, Ji, kaip matyt, tikrai ir bus "tarybinė", nes joje žada tik "marksistiškai nušviesti Lietuvos TSR, Lietuvos revoliucinio judėjimo istoriją, lietuvių kalbos, literatūros, meno, mokslo, visuomeninės minties ir ekonominio gyvenimo vystymąsi, duoti periodikos, išleistos Lietuvoje ir lietuvių kalba užsienyje, vertinimą, nušviesti liaudies kovą už Tarybų valdžią". Numatyta, kad bus aprašomi ir Lietuvos miestai bei kaimai, tačiau ir čia bus daugiausia rašoma apie "revoliucinio judėjimo įvykius, pagrindinių komunistų partijos ir komjaunimo organizacijų veiklą, liaudies kovas prieš vokiškusius fašistinius grobikus, prieš buržuazinius nacionalistus." Vadinasi, tik pasižadėję vietoj "sūrio", surinkti visas propagandines išrūgas, gavo leidimą vietoj užsimoto norago nusikalti yla...

Bet kalvių tai ylai kalti vis tiek numatoma begalės. Vyriausiu redaktorium pasilieka J. Matulis. Jis turės šešis pavaduotus, o prie jų bendroji redakcinė kolegija ir paskiriems skyriams po kolegiją. Be to, būsiančios sumobilizuotos visos mokslo ir kultūros įstaigos bendradarbiauti to "marksistinio nušvietimo" gaminime.

Leidiniui lyg ir nėra numatyta biudžetinės sąmatos: jau dabar pradedama iš anksto rinkti pre-

• Vak. Vokietijos parlamentas patvirtino istorinę sutartį, kurią prieš kiek laiko sudarė Adenaueris su de Gaulle.

numerata, kurios surinks, žinoma, nepalyginti daugiau, negu galima turėti iš mažos išsilvijo esančių lietuvių dalies. Matulio nuomone, jo redaguojamoji "tarybinė enciklopedija" busianti "kiekvieno partinio bei tarybinio darbuotojo, mokytojo, gydytojo, agronomo, inžinieriaus stalinė knyga". Tai yra kontingentas prenumeratorių, kuriems neprenumeruoti bus lygiai taip nepatogu, kaip nepatogu būdavo "nepaskolinti valstybei" kasmet po vieno mėnesio algą.

PAGARBINO D. BUDRĮ

Ryšium su 60 metų amžiaus sukaktim, Paleckis suteikė nusipelnusio mokslo veikėjo garbės vardą Dzirui Budriui. Moksline karjerą D. Budrys pradėjo prieš daugiau kaip 30 metų, kaip statistikos profesorius A. Rimkos asistentas. Prieš trejetą metų per radiją užsienio lietuviams aiškinosi tik dabar atradęs tikrąją tiesą, kai įsigilinęs į marksizmo mokslus. Dabar oficialūs jo titulai -- Ekonomikos mokslų fakulteto politinės ekonomijos katedros profesorius ir LTSR Mokslų Akademijos tikrasis narys. (LNA)

MŪSŲ LIETUVA SPAUDOJE

Lietuvių Enciklopedijos leidykla, vedama Juozo Kapočiaus, neseniai išleidusi eilinį LE XXVIII tomą, vis smarkumu dirba spausdindama Br. Kvickio paruoštą "Mūsų Lietuvą". Jau baigiamas rinkti pirmasis knygos tomas, kurio medžiaga apima pietrytinės Lietuvos dalies (Vilnijos) vietovių aprašymas.

PAVERGTŲJŲ SEIMO REIKALAVIMAI

Tris dienas posėdžiavusi Strasburge, Pavergtųjų Seimo Konferencija gegužės 7 baigėsi, primindama atsišaukimą į Vakarų Europą. Pavergtųjų Seimas reikalauja:

1. Kad Vakarų Europa visose konferencijose, kuriose dalyvauja Sovietų Sąjunga, keltų tautų apsisprendimo teisės vykdymą Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Lietuvoje, Rumunijoje ir Vengrijoje;

2. Kad pasipriešintų sovietų siekimams pagal vadinamąjį salami taktiką sutvirtinti Kremliaus padėtį atskirų tarptautinių problemų atžvilgiu, kaip V. Berlynas ir pan., ir kad pateiktų visoms iš II-jo Pas. karo kilusioms problemoms spręsti planą, paremtą tautų apsisprendimo teisėmis ir asmens laisvėmis;

3. Kad pasirūpintų įrašyti į Jungtinių Tautų pilnates kiekvienos sesijos darbų eilę Centro ir Rytų Europos Tautų apsisprendimo klausimą, kol tam ap-

sisprendimui bus sudarytos laisvos sąlygos: ir kad pareikalautų Jungtines Tautas įpareigoti savo Komisiją kolonializmui likviduoti, kad ji pasirūpintų 1960 m. gruodžio 14 d. Jungtinių Tautų nutarimą kolonializmo klausimu vykdyti Centro ir Rytų Europoje; pagaliau /

4. Kad Vakarų Europa susilaikytų nuo bet kurių veiksmų, kurie tiesiog ar netiesiog sutvirtintų sovietinį viešpatavimą ir status quo Centro ir Rytų Europoje; NATO narių ir vadinamo Varšuvos pakto dalyvių tarpusavio nepuolimo sutartis, jei tokia būtų, tikriausiai Centro ir Rytų Europoje būtų supras-ta kaip Vakarų nuolaida Kremliui pavergtosios Europos sąskaita.

Savo atsišaukime Pav. Seimas pabrėžė Europos ir jos laisvės nedalomumą ir Centro bei Rytų Europos reikšmę Rytų - Vakarų santykiams, ir jos priklausomumą Vakarų kultūrai. (K)

Komunizmas - tai perteklius

Patikimomis žiniomis, nedėkinga valdžia kalėjiman pasodino keletą komunizmo avangardistų už tai, kad Kapsuke (Marijampolėje) be laiko įvykdė mėsos perteklių.

Staiga mėsos ėmė rasti miestuose ir palyginti prieinamomis kainomis. Kai pasodino prekybininkus kalėjiman, sakė, kad jie padavinę sugedusią mėsa. Taip ir buvo.

Visuose mėsos kombinatuose gi tenka nurašyti sugedusią mėsa. Žinoma, pasitaiko, kad nurašoma ir vartojimui dar tinkama. Bet ir tai prasminga. Kadangi Lietuvoje mėsos gaminama žymiai daugiau negu leidžiama suvartoti, didelių kiekius tenka išvežti į kitas broliškas respublikas -- ir pakeliui gera dalis tos mėsos sugenda. Iš ūkiškos logikos taško žiūrint -- koks skirtumas, ar nurašys tiek ir tiek tonų iš karto, ar lauksi, kol tikrai suges?

Juo labiau, kad pirmuoju atžvilgiu greičiau galima pasiekti komunizmo idealą -- perteklių. Techniškai vykdavo taip: mėsos bazė pristato produktus į krautuvę, kur mėsa parduodama. Paskui krautuvė grąžina bazei važtaraščius, vadinasi mėsa kaip ir nepristatyta, o bazė tą mėsos kiekį nurašo į nuostolius kaip sugedusią.

Kodėl taip daroma? Ogi todėl, kad praėjo laikai, kai žmogus žmogui buvo vilkas; šiandien bazės ir prekybos darbuotojai vieni kitiems -- draugai, bičiuliai!

Kaipio tokie, jie ir pasidalino pinigų, kitaip sakant, kolektyviškai pasielgė. Būtų iš esmės neteisinga juos apkaltinti asmeniškų pasipelnymu.

Kągi šie draugai padarė? Sudarė kolektyvą komunizmo labui, ir pasiėmė pinigų, kuriuos šiaip būtų gavęs kitas kolektyvas: valdžia. Tai ne viskas -- pagaminami mėsos perteklių, jie atitraukė pirkėjus ir pinigus nuo kitų prekių, kurių pelnas būtų atitekęs valdžios kolektyvui. Taip,

žinoma, negalima. Išnyko klasės, žmogaus išnaudojimas žmogui -- bet ne Marksas nesakė, kad išnyks pavydas.

Beje, Kapsuko (Marijampolės) miesto komunistiniam bandymui suvartota keliasdešimt tonų mėsos, daugiau kaip 90,000 rublių vertės. Skaitytojams, įpratusiems viską perskačiuoti litais -- tai daugiau kaip 900,000 litų. Kapsukiečiai ne išimtis siekiant komunizmo. Santykis ant "blato" pagautų su nepagautais yra vienas nuo šimto. Kai kurie senuoliai ir laikraščius mėgstantis jaunimas prisimena "Tiesoje" nekartą aprašytą garsiąją bekonų bylą, vykusią Smetonos laikais. Kaltininkas būk tai įkliuvęs su 300,000 litų.

Iš skaičių matyti, kad šioje srityje tarybinė santvarka tris kartus viršija prieškarinį nepriklausomybės lygį...

(b)

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**VIKING CAULKING
GUN CO.**

4518 Lakeside Ave.

UT 1-0216

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**THE EXCELSIOR VARNISH
WORKS INCORPORATED**

1228 West 74th Street

AT 1-8600

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**WILSON and CO.
INSURANCE**

ALL KINDS OF INSURANCE

11800 Shaker Blvd.

Call WY 1-5800

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

RABB JOSKA'S GYPSY CELLAR

11123 BUCKEYE RD.

WE SPECIALIZE IN CHICKEN, PAPRIKASH
AND HUNGARIAN STEAK BROUGHT TO YOU
ON A WOODEN PLATTER

Call GA 1-9220

KAIP ĮVYKO PIRMASIS PASAULIO PASIDALINIMAS

(3)

Dar karui vykstant buvo kalbama apie norą suskaldyti Vokietiją taip, kad ji jau niekad nebesudarytų pavojaus. Rusai pareiškė norį Karaliaučiaus. Sąjungininkai sutiko. Tas pats buvo ir dėl perleidimo Lenkijai Vokietijos teritorijų, kaip kompensaciją iš Lenkijos atskirtų rytinių sričių rusams, bet galutinai nebuvo susitarta dėl Lenkijos ir Vokietijos sienos. Po ilgų diskusijų Potsdame, 1945 m. liepos m. šį klausimą palikta išspręsti pasirašant taikos sutartį. O ji dar ir šiandien nepasirašyta. Niekas neprieštaravo Austrijos nepriklausomybės atstatymui, bet ji tik 1955 m. ją gavo, paskelbdama neutralumą, tuo atsikratydama svetimų kariuomenių okupacijos.

Jaltoj trys didieji patvirtino savo norą suskaldyti likusią Vokietiją. Rooseveltas siūlė iš Vokietijos padaryti penkias autonomines valstybes ir dvi teritorijas, kurias administruotų Jungtinių Tautų Organizacija. Churchillis norėjo izoliuoti Prūsiją, pritaikydamas sunkesnę režimą, kaip atlyginimą už nacių nusikaltimus. Stalinas buvo labiau linkęs remti Rooseveltą pasiūlymą. Komitetas pradėjo darbą, bet gegužės 8 d., niekam nieko nepranešęs, Stalinas pareiškė, kad Sovietų Sąjunga neturi noro suskaldyti ar sunaikinti Vokietijos.

Joks paaiškinimas niekad nebuvo duotas šiam staigiam posūkiui. Atrodo, kad sovietų diktatorius tuo momentu patikėjo, kad yra puiki galimybė paimti vi-

są Vokietiją į savo rankas. Taip bent sakė Džilas, darydamas pranešimą 1946 m. bulgarams ir jugoslavams, bet nutylėdamas apie priemones, kaip Stalinas siekia tai realizuoti.

Vėliau rusų okupacinėje zonoje vykdant savarankiškus nutarimus ir reformas, vakariečiai sujungė savąsias tris zonas ir įvedė valiutos reformą, kas iššaukė Berlyno blokadą. 1948 m. Stalinas prasitarė jugoslavams: "Vakariečiai paims Vakarų Vokietiją, o mes prisijungsime Rytį."

Kitoje pusėje savo milžiniškos imperijos, sovietų diktatoriaus Stalinas su Rooseveltu irgi padarė sau naudingą susitarimą, panašiai kaip su Churchilliu Balkanuose. Tačiau jis tada nesitikėjo, kad dalykai taip gerai jam susiklostys.

Susijungę su anglo - saksais prieš Vokietiją, rusai nebuvo sąjungininkais kare prieš japonus. Bet 1943 m. Teherane Stalinas leido suprasti, kad jis stos karan prieš Japoniją po pergalės Europoje. Šis klausimas buvo atnaujintas Jaltoj tarp Stalino ir Roosevelto. Stalinas pastatė kainą: grąžinti Rusijai dabar japonų valdomas žemes, kurios priklausė rusams iki 1904 metų, būtent Kurilų salą ir pripažįstant de facto sovietų protektoratą išorinėje Mongolijoje. Dėlto buvo susitarta be vargo. Churchillis irgi pritarė, kad Rusija prisijungtų prie sąjungininkų prieš Japoniją trijų mėnesių bėgy po Vokietijos kapituliacijos.

Toliau žinome, kas atsitiko. Liepos 24 d. Potsdame Trumanas painformavo Staliną apie turė-

jimą naujo ginklo, kuris esąs ypatingai didelės griauamosios jėgos. Pirmoji atominė bomba buvo ką tik išbandyta Naujojoje Meksikoje. Stalinas neparodė didelio dėmesio, išreikšdamas, kad gerai būtų ją panaudoti prieš japonus. Tikras dalykas, kad jo šnipai jau buvo supažindinę su bomba.

Po penkių dienų Stalinas pasiūlė sąjungininkams savo paramą prieš Japoniją. Trumanas stengėsi laimėti laiką, nurodydamas Jaltos susitarimo vieną paragrafą, kur reikėjo gauti Kinijos pritarimą. Keturiom dienoms praslinkus po Hirošimos

sunaikinimo, Maskva paskelbė karą Japonijai. Kaip tik laikui. Nes kitą dieną po antro bombardavimo, Mikado paprašė taikos. Po penkių dienų kovos, rusai gavo ne tik tai, kas Jaltoj buvo pažadėta, bet ir daugiau.

Tokiu būdu įvyko pasaulio pasidalinimas. Kastikėjo tais laikais, kad šis pasidalinimas ilgai tęsis? Rooseveltas galvojo Europoj savo kareivius laikyti ne ilgiau dviejų metų po paliaubų. Visa JAV politika buvo apskaičiuojama trumpam laikotarpiui ir buvo padaryta klaidinga iliuzija dėl Stalino evoliucijos demokratiškumo kryptimi. Churchillis tik kartą davėsi suklaidinamas sąjungos atmosferon. Šiaip jis niekad nedėjo daug vilčių draugystei su komunistais, kuriuos ketvirtį šimtmečio laikė priešiniais.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

PARAMA-

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 33 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

Nauju gaso džiovintuvu galite...

džiovinti visas šias pizas su vieno cento vertės GASU!

Valio, taupiam gasui! Apie cento vertės gasu galite išdžiovinti visą krovinį drabužių... šviežių ir šviežių. Tai yra 1/4 kainos džiovinimo kitomis priemonėmis, arba 4 metai džiovinimo vietoj vienu.

Susipažinkite jau dabar su visais naujais

modeliais. Jų yra didelis pasirinkimas... žiurų fabrikų su pilna skale džiovinimui temperatūros ir laiko ciklams nustatyti visų rūšių medžiagoms. Kartą pamatę naujus gaso džiovintuvus, suprasite, kodėl vis daugiau žmonių naudoja gasą džiovinimui.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

DIRVA

★★★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiurberkis.

Redaguoja:

Jonas Čiurberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikunas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

DIENA, KURIOJE PASIRODYS LIETUVIŲ TAUTINIS GAJUMAS

Antroji JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė, kuri įvyks liepos mėnesio 7 dieną Chicagoje, yra neeilinis lietuvių iš-eivijai įvykis.

Tautinis šokis yra populiarus jaunimo tarpe. Nėra didesnės ar mažesnės lietuvių vietovės pasaulyje, kur nebūtų suorganizuotas tautinių šokių būrelis. Būdinga, kad didžiausią pamėgimą ir entuziazmą lietuviškajam šokiui rodo mokyklinio amžiaus jaunimas.

Kartu čia kyla klausimas, kodėl ne visose liuanistinėse mokyklose kreičiamas dėmesys į muzikinį ir dainos meną, kol jaunimas priimlus ir jį mėgsta. Mūsų chorams ir ansambliams čia bręsta prieauglis, kurio nereikėtų palikti nuošaliai.

Išnyko šimtai senosios išeiivijos chorų ir meno ansamblių, prie jų neišlaikius, ir nesugebėjus suformuoti jaunimo lietuvių liaudies meno grožių ir spalvingumų.

Tautinių šokių šventė jau pareikalavo ir dar pareikalaus daug organizacinio darbo, pasiaukojimo ir lėšų. Ne vienam gal kyla klausimas, kaip paprastai tokiais atvejais, ar šitokia demonstracija -- vien tautinių šokių -- verta tiek dėmesio ir tiek įdėto darbo koncentracijos. Kas tuo bus atsiekta, kas laimėta ir kam iš to nauda.

Kad tiksliai į tuos klausimus atsakyti, pirmučiausia vertėtų susipažinti su jaunųjų šokėjų nuotaikomis, jų įsigilintu į tautinio meno reikšmę, į jų nuosirdų ir gilų norą gražiai pasirodyti ne vien tik šokių šventėje. Jaunųjų šokėjų mintyse ir jų pastangose yra visad gyvas akstinas, kurį jiems ne kartą jau yra suteikusi ne tik savų, bet ir svetimausių žiūrovų nuostaba ir jautrus atsiliepimas, mūsų šokėjams parodant lietuvių tautinio šokio grakštumą, gilią simbolišką ir iki galo išvestą tematiką. Tai nėra vien ritminis judesys ar paprastas grupinis gimnastikos pratimas. Tai jau meno šaka, per šimtmečius išsivysčiusi į nepaprastą grožio ritminę pasaką. Ją skaitai ne vien tik iš šokėjų judesių, bet ir iš jų veidų, iš jų nuotaikos.

Nenuostabu, kad kiekviena proga, kada lietuvių jaunimas pasirodo tautinių šokių prieš tautybėmis mišrią publiką, jis išeina laimėjęs žiūrovų širdis, ne vien tik aplodismentus. Jis išeina laimėjęs naują pripažinimą savosios tautos kultūrai, jos subtiliam ir giliai išgalvotam meno turtingumui. Jaunimas supranta, kad jis demonstruoja prieš pasaulį ne primityvią ir istorinę senieną, bet kultūringos tautos apraišką, vertą dėmesio ir užtat susilaukiančią tinkamo įvertinimo.

Gal kas rastų ir daugiau motyvų, kodėl jaunimas nevengia mūsų tautos kultūrinį apraiškų perteikimo visuomenei, kodėl jis tą pramogą noriai savinasi, kodėl jis nelaiko gėda rengtis margais, spalvingais tautiniais rūbais. Tie, kurie turi laimės būti lietuvių tautinių ansamblių gretose, gali didžiulius laimėjus didesnės pagarbos ir pripažinimo už tuos, kurie sugebėjo pasisavinti tik krantomos gumos skonį.

Tautinių šokių šventė bus ne vien tik lietuvių tautinės kultūros gajumo demonstracija, ji bus kartu ir atpildu ir moraliniu pasitenkinimu tų jaunuolių, kurie yra iškilesni, vertingesni savo tautos atstovai, nes jie yra supratę tautinės kultūros reikšmę ir jos vertę savo asmenybei tobuliau ir iškiliau reikšti šio tautybėmis margo krašto gyvenime. (J.Č.)

IŠ VLIKO VEIKLOS

ELTA lietuvių spaudai pri-siustame biuletenyje byloja apie VLIK'o pastangas praplėsti savo veiklą -- "numatant galimų dar-bo priemonių susiaurinimą kito-se Lietuvos laisvinimo organi-zacijose".

Tai reiškia paruošimą kėdžių tiems veikėjams, kurie jas nu-stoti ruošiasi (jei dar nėra nu-stoję) tuose komitetuose, kurių biudžeto siaurinimas ir buvo aptartas pagarsėjusiame Allan-Scott straipsnyje.

Toliau tame "iš VLIK'o bū-s-tinės" išėjusiame ELTA pra-nešime sakoma, kad "tęsimi tolimesni pasitarimai su VLIKe nedalyvaujančiomis grupėmis ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba. Norima VLIK'o apimtyje apjungti didesnę lietu-vių išeiivų masę. Tiek laiko dya-sia, tiek konkretūs darbai išmū-sų visų to reikalauja. Kiekviena organizacija turi savo sumetimų, kuriuos VLIK'as giliai įvertina, bet, turėdamas palikti VLIK'u, negali tiems visiems sumeti-mams pritarti. Paskutiniame sa-vo posėdyje, balandžio 27 dieną, New Yorke, prezidiumas pritarė idėjai susirinkti pasitarimui vi-sų grupių atstovų, grupių daly-vaujančių ir nedalyvaujančių VLIK'e, jeigu tokį susirinkimą

PLB Centro Valdyba sušauktų." Taigi, atrodo, lyg vieningos vadovybės klausimų tolimesnis rutuliojimas būtų perleidžiamas PLB Centro Valdybai.

Ką po pastarųjų pasitarimų ir nesutarimų New Yorke planuoja daryti PLB Valdyba, žinių nėra, tačiau atrodo, kad VLIK'as tuotarpu susirūpinęs ne tiek naujų na-rių priėmimu, kiek savųjų žmo-nių persodinimu iš vieno veiks-nio į kitą. Tai vis etatiniai ir biudžetiniai klausimai, šalia ku-rių tarptautinių įvykių raida rei-kia ne tik stebėti, reikia ją ap-tarti ir reikia joje rasti savo veiklai vietą ir priemones"...

CHICAGOJE PAMINĖTAS MARTYNAS MAŽVYDAS

Prieš kelis metus Chicagoje įsikūręs Pedagoginis Lituanisti-kos Institutas ne tik šio miesto, bet ir iš viso lietuviškosios išei-vijos kultūriniam gyvenime įre-žia kas metais vis gilesnę vagą. Ir tai ne eiliniai, bet rimtai dē-mesio ir pagarbos vertais dar-bais, kurie, be abejonės paliks pėdsakus ateities kartoms.

Lietuviškosios knygos pradi-ninko Mikalojaus Daukšos pa-minėjimui dar nespėjus išblėsti atmintyse to paties Pedagoginio Instituto iniciatyva šių metų gegužės mėn. 11 d. Jaunimo Cen-tre įvyko lietuviškosios knygos tē-vo Martyno Mažvydo 400 metų mirties minėjimas. Dailininko Adolfo Valeškos priežiūroje sko-ningai išdėkoruotoje scenoje ins-tituto studentai ir jų talkininkai vaizdingai ir gyvai parodė sunkų, o spalvingą spausdinto lietuviško žodžio kelią.

Gal daugiausia nupelnyto pa-sigėrėjimo publikos tarpe sukė-lė jaunųjų instituto studentų skai-tyti referatai: Teresės Pautie-niūtės "Martynas Mažvydas ir jo raštai" ir Mykolo Drungos "Mar-tynas Mažvydas -- pirmojo lietu-viško elementoriaus autorius". Jų abiejų, ypač M. Drungos, pui-ki laikyena scenoje, aiški tar-sena, spalvinga intonacija, pa-ruošų dalykų nuoseklumas, lo-giškumas, surinktoji medžiaga laikė klausytoją sudomintą ir pri-rištą iki galo. Gi tai jau dory-bės, kuriomis ir prityrę paskai-tininkai retai kada pasižymi...

Antrojeje programos dalyje instituto liet. kalbos ir literatū-ros lektoriaus Domo Veličkos pa-ruošame montaže buvo pristaty-ta lietuviškoji literatūrinė kūryba nuo M. Mažvydo, Kristijono Do-nelaičio iki Liūnės Sutemos ir Miško brolio -- partizano. Pa-deklamuota, paskaityta, įsceni-zuota bent dvidešimt keturi gaba-lai, sujungti muzikos, dainos ir žodžio palyda. Vien tik interpre-tuojamųjų ir interpretatorių, bei jų talkininkų vardai užima keletą programos puslapių. Iš dekla-

muotojų ryškiau išsiskyrė Milda Pakalniškytė, deklamavusi An-tano Strazdo "Aušrą", Liūnės Sutemos "Senkapiuose" ir Al-fonso Nykos-Niliūno "Paskutinę kelionę". Didžiausia šios progra-mos dalies pertiekėjų yda buvo perdidelis pasitikėjimas savo jė-gomis: nesinaudojimas mikrofo-nu, tuo atimant galimybę didelei žiūrovų daliai (jų būta apie po-ra šimtų) pajusti lietuviško žo-džio grožį.

Lygiagrečiai su paminėjimu buvo suruošta ir Mažvydo raštų paroda, kurioje buvo įstatyta 16 būdingesniųjų Mažvydo raštų nuo traukų 24 x 16 colių dydžio. Negalima nepaminti ir insti-

tuto globėjų komiteto išleisto su-kaktuvinio leidinio "Martynas Mažvydas" (Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijos lėšomis). Šia-me liuksusiniame didelio forma-to 110 puslapių leidinyje, be re-daktoriaus Domo Veličkos įžan-ginio ir instituto studento Mar-tyno Lekšo apžvalginio straipsnių, yra išspausdintas ir pirmosios lietuviškos knygos fotografuotas tekstas, su plačiu paaiškinamuo-ju žodynu. Spaudos darbus atli-ko M. Morkūno spaustuvė.

Neabejotina, kad šitokių ke-liu eidamas Pedagoginis Insti-tutas užaugins lietuviškosios išeiivijos avangardą.

k. reik.

MŪSŲ LIAUDIES MENAS BOSTONO UNIVERSITETE

B.U., kaip čia trumpai mes jį vadinam, yra didžiausia šio miesto aukštoji mokykla, Taria-ma, kad įvairius jo fakultetus lan-ko 74 tautų merginos ir vyrai, bet studentų daugumą, žinoma, suda-ro patys amerikiečiai. Metinis studentų skaičius svyruoja tarp 32 ir 37,000 asmenų. Kai suren-giamos diplomų įteikimo iškil-mės, tai aukštojo mokslo baigi-mo pažymėjimus gauna 4-6000 universiteto mokslus ėjusių stu-diozų. B.U. studijavo, jį baigė, o ir dabar dar tebestudijuoja ir ne-menkas būrys lietuvių.

B.U. turi didelį skaičių įvairių mokyklų. Greta jų yra visa eilė organizacijų ir komitetų, kurie dirba kontakte su universitetu. Tokis yra ir B.U. Liaudies Me-no Centrinis komitetas, kuris su-darė galimybes gegužės 12 d. 3 val. po pietų pademonstruoti lie-tuvių liaudies meną Dailės ir Taikomųjų Menų mokyklos patal-pose.

Dr. M. Alseikaitė-Gim-butienė, šiuo metu Harvardo universiteto antropologijos lek-torė ir mokslinių tyrimų dalyvė,

pasirūpino, kad liet. liaudies me-nas, kiek sąlygos leidžia, būtų tinkamai B.U. parodytas. Ji pati surengė mūsų liaudies meno pa-rodėlę erdvioj halėj, kur buvo eksponuoti liet. liaudies audiniai ir mezginiai, medžio drožiniai, keletas autentiškų rūpintojėlių, liaudies meno leidiniai ir gintaro išdirbiniai. Parodėlė buvo rūpes-tingai surengta, beveik visi eks-ponatai traukė žiūrovų akį savo originalumu, išreiškiančiu liet. liaudies kūrybinę dvasią.

Koncertų salėj programą pra-dėjo dr. J. Wendell Yeo, B. U. viceprezidentas studentų rei-kalams. Jis rado malonių žodžių liet. tautai ir jos liaudies menui. Dr. Wendell Yeo vadovavo visam parengimui, o taip pat tarė ir

baigiamąjį padėkos žodį.

Bostono Liet. Mišrus choras, vad. komp. J. Gaidelio, dar-niai ir su įsijautimu padainavo aštuonias liet. liaudies dainas. Visos dainos buvo gražios, skir-tingo charakterio, bet daugiausia plojimų susilaukė paties komp. J. Gaidelio daina Dobilas. Nors teks-tas ir melodika, tai yra irgi liau-des daina, bet kompozitorius iš tos medžiagos sukūrė chorinį še-devriuką.

Onos Ivaškienės vadovau-jami liet. liaudies šokių šokėjai, kurie šią mūsų liaudies meno ša-ką taip gražiai reprezentuoja Nauj. Anglijoj jau 25 metus, pa-šoko Sadutę, Mikitą, Kublą ir Malūną. Žiūrovų tarpe visi šokiai darė malonų įspūdį, o Malūno at-skiros figūros buvo lydimos aplo-dismentų. Ona Ivaškienė yra tik-ra mūsų liaudies šokių ambasa-dorė Amerikoje.

Meninės programos vidury dr. M. Alseikaitė-Gimbutienė skaitė paskaitą tema: Liaudies kultūros šaltiniai Lietuvoje. Jos paskaita, gera ir sklandžia anglų kalba skai-toma, truko tik 15 min. Nuostabu buvo tai, kad mūsų archeologė ir liaudies meno žinovė sugebė-jo per tokį trumpą laiką tiek daug pasakyti apie Lietuvą, liet. kalbą ir mūsų liaudies meną, išskeldama ir paryškindama jo būdinguosius bruožus ir savaimingumą. Klau-sytojai dr. M. Alseikaitės-Gim-butienės paskaitą palydėjo karš-tais plojimais.

Koncertų salėj matėsi nemen-kas būrys Bostono lietuvių. Gal kita tiek buvo amerikiečių. Lie-tuvių liaudies meno demonstraci-ją Bostono Universitete reikia laikyti pasisekusia. Nuoširdi pa-dėka priklauso to pasirodymo in-i-ciatorėi dr. M. Alseikaitėi-Gim-butienėi.

St.S.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 West 25th Street

SH 1-5511

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

CLEVELAND HARVARD LUMBER & DOOR CO.

6000 Harvard Ave.

Call VU 3-6000

18090 Miles Ave

Call MO 2-8100

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE

AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

THE AETNA LUMBER CO.

3674 East 93rd St.

MI 1-1185

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

UPTOWN PRESCRIPTION DRUG STORES

PRESCRIPTIONS OUR SPECIALTY

10543 Carnegie Ave.

RA 1-2700

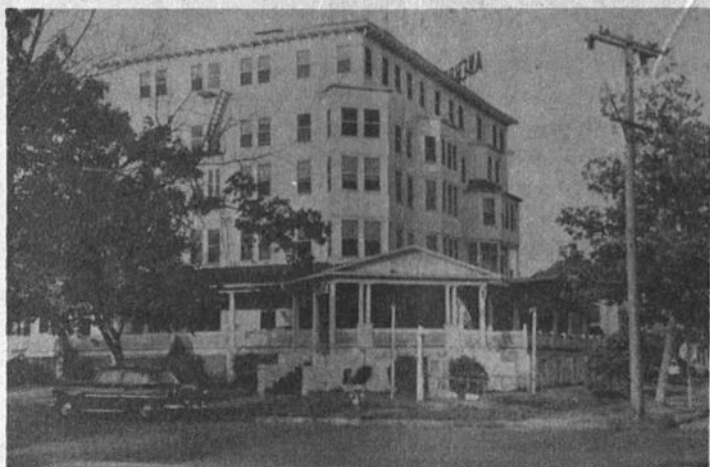
10431 St. Clair Ave.

MU 1-3600

18599 Lake Shore Blvd.

IV 1-9252

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PProspect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiąjame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigus ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Viešbučio salė išnuojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiektis traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

KELIONĖ PO BALTAI ŽYDINČIA ŽEMĖ

Lietuvis nupirko miestelį Michigano valstijoje

Pottawattamie yra indėniškas žodis ir rišasi su garsios indėnų genties vardu, kurios gyvenvietė buvo ant gražiojo Michigano ežero kranto. Dabar toje vietoje indėnų jau nebėra, o randasi labai šauni vasarvietė, vadinama tuo pat vardu. Iš senųjų savininkų airių ją dabar atpirko chigagietis lietuvis, -- naujasis ateivis -- Petras Ambutas-Ambutavičius ir jo šeima.

Pottawattamie -- mums sunkiai ištariamas žodis ir ims lai-

ko, kol prie jo priprasime. Atrodo, kad prie tos romantiškosios vietovės greičiau priprasime, negu išmoksime ją kaip reikiant ištarti... Vieną sekmadienį naujoji lietuviška vasarvietė šeimininkų buvo aprodyta lietuviškų laikraščių korespondentams.

Tai jau nebe atskira vasarvietė, bet išstas vasarviečių miestelis.

Kiek iš viso jūs čia turite vilų, motelių, atskirų didesnių ir mažų katedžių bei visokių ki-

tokių pastatų? -- klausiu naujųjų šeimininkų.

-- Tiksliai nė aš dar nesu suskaičius... -- šypsodamasis sako Petras Ambutavičius. -- Bet vienu kartu laisvai gali vasaroti apie du šimtai žmonių...

Apžiūrime naujosios lietuviškos vasarvietės pastatus ir įrengimus. Viskas labai moderniška ir prabangiška. Nič nieko čia nerasi pigaus. Matyti, kad senųjų šeimininkų viskas labai kruopščiai prižiūrėta ir turėta neblogo skonio, užtat amerikiečiai šią vietą labai mėgo. Valgyklos patalpose iš karto gali pietauti trys šimtai žmonių, o apie šimtas ypatų tuo pat laiku gali rasti poilsio ir gaivintis romantiškai įrengtame Cocktail Lounge.

Apinkui matosi visų rūšių sporto ir žaidimų aikštės.

Šeimininkės keliauninkus paprašė gausių ir skanių užkandžių. Senasis šeimininkas pasakoja apie Pottawattamie genties indėnus ir paskutinį jų vadą, valdžiusį gentį šioje žavingoje Michigano ežero pakrantėje. Jis sako, kad ir dabar vaikai, kasinėdami vasarą po smėlį, gausiai dar randa indėnų kirvukų, iečių bei strėlių liekanų.

Einame pasižvalgyti į paežerę. Žinoma, 1000 pėdų ilgumo priva-

tiškame paplūdimyje dar nesimato nė vieno vasarotojo. Nuogaliams dar peršaltas vėjelis... Žiūrint nuo kranto į ežero paplūdimį net galva sukasi -- rodos, žiūrėtumei iš kokio dangoraižio, nes šioji vasarvietė stovi 90 pėdų aukščio stačiu krantu nuo ežero.

-- Bet išsimaudęs čia iki sūdnos dienos nedalipsi į viršų... -- labai susirūpinau.

-- Tai jau pėsčias iki sūdnos dienos neįliptum... -- juokiasi Petras Ambutas. -- Bet nereikia lipni, antai gi stovi elektrinis funikulierius. Ir žemyn, ir aukštyt.

Žiūrime, tikrai čia pat elektrinis keltuvas, lygiai toks, kaip Kaune į Žaliakalnį kad buvo...

Prieš akis milžiniškas slėnis, iš trijų pusių apsuptas stačiaisiais aukštais smėlio krantais. Dar nesužaliavusiuose gausiuose slėnio medžiuose matosi kažko apščiai primėtyta.

-- Tai indėniški skalpai į medžius sumėtyti... -- mėginau aiškinti iškilajai mūsų dailininkei Žumabakienei.

Dailininkė truputį išsigąsta, susijaudina, bet greit pasitaiso:

-- Ak, tai įdomu! Kad bent viena galėtume iš medžių išsikrapštyti. Bet čia neprieinama vieta...

Bet šalia stovėjęs senasis šeimininkas ima ir pasako, jog tai ne indėniški skalpai, o visokių paukščių lizdai...

Čia tiek visokių slėnių, slėnelių ir baisi daugybė visokių medžių ir medelių, po kelis į vieną krūvą suaugę, apsiglėbę, apsikabinę vieni kitus. O ant jų šakų

dar kiti medžiai drąsiai auga...

Pottawattamie vasarvietė randasi šešios mylios į šiaurę nuo Benton Harbor, Mich., miestelio, prie US 31-jo kelio ir tik trisdešimt mylių nuo lietuviams jau gerai pažįstamos Union Pier, Mich. vasaravimo vietovės. Iš Chicagos yra dvi valandos kelionės. Iš Detroito atvažiuojama per tris su puse valandos, ne kažin kiek ilgiau truks ir iš Clevelando. Vasarvietės adresas toks: Pottawattamie Resort, Route 3, Box 400, Benton Harbor, Mich., WAlnut 5-6243.

Beje, šią vasarą ten "generaliniu direktoriumi" žada būti visiems mums žinomas foto reporteris, žurnalistas Petras Petrutis, taipgi Dirvos aktyvus bendradarbis.

Iš Pottawattamie atsidūrėme Tabor Farmoje, Sodas, Mich. Tarp abiejų vasarviečių -- tik dvidešimt minučių kelionės. Taigi, ponai Bachunai įsigijo naują kaimyną ir bičiulį lietuvi. Deja, šį kartą neradome namuose nei paties J. Bachuno, nei jo garbingo generolo... Kaip ir visur, taip ir čia dar tuščia ir tylu. O saugok Dieve, kas čia darosi vasarą...! Svečias ant svečio, o ant to svečio dar svečias. O vienok visiems pakanka erdvės, vietos, poilsio, vasariško džiaugsmo, ramybės, na, ir to skanaus bačiniško maiso, kuris taip šlovingas jau ir di-

delėse tolumose...

Aplankėme Valdą Adamkavičių ir jo šeimą naujai pastatytoje jų vasaros rezidencijoje.

Tikru lietuvišku nuoširdumu Adamkavičių pavaišinti, apleido me jų sodybą apsuptą tokiu mielu pavasario ramumu, ir leidomės namučių Chicagon per baltai sužydėjusią Michigano valstiją. Dabar ten pats visų gausingųjų sodų žydėjimo laikas, it baltomis šilko skraistėmis apdengęs šį žemės kampelį, kuriame ramų prieglobstį rado ir tiek daug lietuvių ūkininkų.

Ir visi Michigano keliai nukloti baltais žiedais, sakytumė po kokios atlaidų procesijos...

Alb. V.

APARTMENT FOR RENT

4024 E. 26 NEWBURGH Htgs. area, 4 Rooms down \$70.00, 4 Rooms up \$85.00 all utilities paid for except electric. Quiet, clean apt. Basement, yard. Telephone: BR 1-2900 -- IM 7-7080.

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS., 4024 E. 26. By owner. (2) 4 Room suite. (2) 2 Room suite. Private Baths, gas furnace. Must sacrifice. \$15,460. Telephone: 883-9856 -- after 6 P. M. IM 7-7080.

(68)

Vienas iš Pottawattamie vasarvietės pastatų. P. Petručio nuotrauka

Elektrinis keltuvas, vežiojantis vasarotojus į paplūdimį. P. Petručio nuotrauka

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IŠ TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBASKAS, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

LOŠĖJŲ RATELIS

JURGIS GLIAUDA

DIRVOS KONKURSE PREMIJUOTOJI NOVELĖ

(6)

Jos ilga kalbėlė, taip ramiai, nuoširdžiai atkalbėta, nudindėjo kaip kažkokios keisčiausios, ne tikimos naujienos paskelbimas. Tokia mažytė, tokia menkutė sena moteris valandėlei parbloskė visus susirinkusius. Jie spoksojo į ją pirmą akimirką lyg tikrindami ar ji, ar jie patys tai girdėdami ir dar nepajėgią suvokti, yra pilname prote. Jie sunkiai pakirdo iš tos užmaušios nuostabos.

— Tai man kaukštelėjo boba, kaip su kirviapente per kaktą, — nesutūrėjo savo nuostabos Gužys.

Vyturienė ir Gužienė dėbčiojo į Morkūnienę, būdamos kuone be žado.

— Mūsų kartos žmonės, mū-s-s-sų kartos, — kaip ir suverkšleno Jackus. — Kai veikė, savęs nematė. Kai teįjatus lošė, pasaulės nematė.

— Juk tu čia, Morkūniene, nebaikauji? — paklausė Gužienė.

— Kai mes veikėm, tai veikėm, — pasakė Morkūnienė. — Džiokų krėsti aš nemėgstu. Toks yra mano nusitarimas, padovanoti klubui parkinimą.

Staiga kaip lengvas kamštis iš šampano iššoko Vyturys. Visi sužiūro į jį, nes padėtis buvo nesuvirškinama, kaip prarytas akmuo. O Vyturys visas švytėjo, buvo linksmai sujudęs, lyg geležėlė radęs. Jis suvokė seną, kaip pats pasaulis tiesą, kad labai nelengva duoti o visad smagu imti. O balsas, kai prabylo, buvo šmaikštus, o rankų skesčiojimai, kėlė jį, kaip sparnai žuvėdrą.

— Ponia Morkūniene, — įvedė į savo žodį iškilmingas

vasaras Vyturys, — senos, didingos lietuviškos kartos atstove! Jus šviečiate mums kaip švyturys tamsią rudeno naktį. Šioje Kolumbo žemėje jūs išlaikėte lietuviybę, ir dar daug metų remsite ją. Dabar, ta dovana klubui, juk tai tiesiog lietuviybės renesansas mūsų mieste. Juk dabar klubas pasaulį pajudins. Dabar kova dėl lietuviybės sustiprės. Čia klubas bus kaip tas partizanų bunkeris, kuris spyrėsi prieš užmačius. Aukso raidėmis mes įrašysime ant klubo sienos Morkūnienės vardą. Kaip klubo pirmininkas, aš žemai lenkiuosi mūsų geradariui.

Jis žengtelėjo į Morkūnienę ir iai dar neatsikvošėjus nuo trinksinčių dindinčių čiauškalų, griebė jos ranką ir taip smarkiai sukratė, kad balta gėlytė ant Morkūnienės skribelaitė suvirpėjo didžiame nerime, lyg išvydus pavojų.

— Tai kaip, reiškia priimame Morkūnienės paliočių? — pasiteiravo Gužys.

— Už tokią dovaną valio Morkūnienei, — pasiūlė įraudes Jackus.

Visi, net Turūta, sušuko valio. Visi pakėlė, kaip totui, alaus dėžutes.

— Mūsų karta, — didžiadvasiai švebeldžiavo Jackus. — Kad aš turėčiau ką klubui dovanoti? Bet Morkūnienės senu karu nesuhitysi! O nieko kito ir neturiu. Ale mūsų kartos žmogus ir tiek!

— Jums nereikia to kambarėlio už scenos, ponია Morkūniene, — kalbėjo Vyturys, kada iš labai skeptiškos prieš valandėlę nuotaika pasidarė iškyli, — imkite tą, kuris iš fronto. Tas tamstai geriau pritiktų. Kuris už scenos perprastas. Žmonės, mat, jums ir nenorėjo perleisti.

— Kam man didelio, aš maža, man mažo užteks, — atsakė Morkūnienė. O jau niekas dėl apsigyvenimo nekėlė balso. Vyturys kartojo:

— Mums tikra garbė bus, kad klubo geradarė čia apsigyvens. Nauja gadyne pradėsime. Veikla kyls kaip ant mielių.

Jackus klausėsi Vyturio žodžių, džiaugėsi, kad atėjo klubui laikai turėti tokį mokytą, tokį iškalbingą pirminką. O pirmiau... būdavo išrenka koki, kuris kad ir

dirba kaip jautis, o prie prakalbų kaip kurtis. Jackus jau išėmė iš šaldytuvo paskutines alaus atsargas. Ūpas buvo apšilęs ir apsašęs. Morkūnienės geradarystė ir alus sudrebino žmones. Tokio jaukaus vakaro jie visi neatsiminė klubo veikloj. Jackui atrodė, kad ta kaip pūkas lengva, smailialiežuivė Morkūnienė jau nebe Morkūnienė, bet mergikė Onutė, parbėgusi į klubą iš tų laikų, kada ji buvo vyrų smalsiai šnekinama ir smarkiai šokdinama. O jis tada styrojo prie klubo durų, vis gaudėsi mirksnio Onutę nutverti. Neužmirš jis to mirksnio, ir nuostabu, žmogus tėvą ir motiną užmiršta, o tokio mirksnio neužmiršta. Jis tada susidūrė su šokiuose užkaltinta, įraudusia Onute. Aptemę jau buvo. Gatvinės gazo lempos šviesa, krisdama pro medį, paklojo ant šaligatvio šėseliuotą tinklą. Jis sulaukė už karštos rankos šmaikščią Onutę ir taip laikė, lyg bukštaudamas, kad ji vėl dings, kaip nebuvus.

— Et tu, vijurkėle, — jis pasakė jai. Ir pridūrė staiga: ar eitum už manęs?

— Ot, kad ir ne, — atkirto mergina, drąsiai žiūrėdama jam į akis.

— O kodėl gi? — jis suglumo kuo nuoširdžiausiai, būdamas tikras, kad Onutė žino, ji uždirbant penkis dolerius diena. Tam jis ir vakaruškoje buvo savo darbovietės ženklą prisegęs prie švarko atlapo.

— Kad mudu skirtingų susivienijimų, — padilgino atkirtį Onutė.

— Tai ateik į mano susivienijimą, — susigriebė atšauti Jackus.

— Tu ateik į manąjį, tada pasipiršk, — pašiepė patarimu Onutė.

Kaip tai? jis krutino tada savo speliones: dėl mergos ateiti ten ir žiūrės į jį, kaip persimetėli, draugus paliks, naujų negaus. kitus laikraščius skaitys, naują poimtinę pradės mokėti... bene nėra daugiau mergų pasaulyje!

Nuo to vakaro praėjo bene keturiasdešimt metų.

Dabar jis rado progos atsisveikinti su Morkūnienė už rankos. Abiejų rankos buvo kietos, po ilgo, sunkaus gyvenimo suskirdusios, krumplėtos.

(Bus daugiau)

VILNIAUS LEGENDA SCENOJE

Tai M. Venclausko parašytas 5-ųjų paveikslų vaidinimas, kurį gegužės 11 d. šv. Kazimiero lituanistinė mokykla Clevelande parodė žiūrovams scenoje.

Kiek graži legenda yra savo esmėje, tiek gražiai ji buvo ir scenoje atlikta. Ypač malonų išspūdj darė, tai "masinės scenos" ir skoningai pritaikintos dail. A. Muliolio dekoracijos.

Neminėsiu legendos turinio, kuris kiekvienam lietuviui žinomas, tačiau Lizdeikos (akt. Ig. Gatautis) žodžiai - kreipimasis į dievus globoti mūsų šalį nuskambėjo įtikinamai. Ir Gedimino (akt. R. Zorska) šauksmas tikėti, kad "ties Vilniui vėl nušvis laimės rytas", paliko gilų išspūdį susirinkusiems. O vaidilos (Jul. Kazėnas) giesmė prie aukuro, skudučio palydas (Virg. Kasperavičius) ir vaidilučių apeiginis šokis buvo stebimi su mirtina tyla. Kiti vaidinimo dalyviai, mokyklos mokiniai, jiems skirtąjį užduotį atliko gerai. Iš jų ypač ryškiai buvo išsiskyrę (D. Bielinytė) savo puikia laikysena, aiškia intonacija.

Suaugusius, o taip pat ir jaunučius sklandžiai apjungė į darnų vienetą Z. Peckus. Jis išvedė į sceną masę vaidintojų, šokėjus, daininkus, muzikantus ir tai darė, giliai suprasdamas mokyklą, kuriai vaidinimai yra pagalbinė ugdymo priemonė.

Baigmėje (piemenėlių sapno scenoje) naktį vaizduojantį šokį, žavėtinai grakščiai atliko Milda Jokubaitytė.

Vaidinimui šokius parengė J. Kavaliūnaitė, D. Mackevičiūtė ir A. Šenbergas.

Po vaidinimo mokyklos choras, vadovaujamas muz. Jul. Kazėno, darniai padainavo keletą dainų. Neatsilikio ir pirmojo skyriaus mokiniai, kurie vadovaujant jų mokytojai A. Malėnėnei, taip pat padainavo dainelę.

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos Clevelande tautinių šokių grupė, su vadove Ingrida Stasaite, birželio 8 d. šv. Jurgio parapijos salėje pašoks tautinius šokius. Šokėjus globoja LB Clevelando I apylinkė.

Naujosios parapijos rajone

2 šeimų, 5-5, priimtina kaina, akmens tipo truktūra, erdvūs kambariai, rami gatvė, labai patogus susisiekimas.

Skambinti IV 1-6744.

• **Parduodamas automobilis Simca** — 160 de luxe 1959 m. modelis. 250 dol. Skambinti tel. MU 1-9008 po 6 val. vak. (59-61)

PRIE 185 GATVĖS

4 miegamųjų colonial, iš vidaus pilnai atremontuotas. Skambinkite apžiūrėjimui.

*

3 miegamųjų mūrinis bungalow. Namas be priekaištų. Skambinti Mary Sinkovic RE 1-9032.

SEIFERT REALTY
AN 1-2616 (61)

6731 EDNA AVE.

Erdvus 1 šeimos, 8 kambarių, 2 garažai, naujas gatvės pečius.

Skambinti sav. HE 1-8516

• **Išnuomojamas** didelis miegamasis kambarys 1 ar 2 vyrams. Atskiras įėjimas. Tel. RA 1-9707.

• **Bendram namų ruošos darbui** reikalinga moteris. Reikalaujama patyrusios ir su rekomendacijomis. Atskiras kambarys su vonia. Nereikia skalbti. Geras atlyginimas. Tel. SK 1-7722. (57-59)

PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 1 D. Korp! Neol Lithuania literatūros vakaras.

BIRŽELIO 8 D. Šv. Jurgio parapijos salėje JAV ir Kanados II šokių šventės dalyvių - šokėjų pasirodymas.

BIRŽELIO 9 D. Eglutei paremti ruošiami pietūs Šv. Jurgio parapijos salėje.

BIRŽELIO 16 D. Tragiškojo Birželio įvykių minėjimas. Rengia ALT.

BIRŽELIO 22 D. Lietuvių Studentų vakaras.

BIRŽELIO 22-23 D.D. Lietuvių Studentų Sąjungos studijų dienos.

BIRŽELIO 23 D. L.V.S. Ramovės gegužinė "Kariui" paremti Čiurlionio namuose.

BIRŽELIO 30 D. Clevelando Skautininkų Draugovės gegužinė - piknikas.

LIEPOS 14 D. Lietuviams būdžiams remti valdyba ruošia gegužinę Visockių sodyboje, 14307 Superior Rd., Cleveland Hts.

RUGSĖJO 8 D. 1863 m. sukilimo minėjimas. Rengia ALT

RUGSĖJO 14 D. Vaidilos teatro dešimtmečio sukaktis proga balius šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGSĖJO 28 D. Šv. Jurgio parapijos salėje, koncertas - rečitalis Genovaitės Vasiliauskienės, iš Australijos. Rengia ALTS 12 skyrius. Pradžia 7:30 val. vak.

LAPKRIČIO 9 D. Vaidilos teatro premjera M. Venclausko "Užburtoji dėdė" šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 23 D. Kariuomenės šventės minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Ruošia LVS Ramovė.

LAPKRIČIO 24 D. Vaidilos teatro spektaklis "Užburtoji dėdė" vaikams ir jaunimui.

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ**

NIAGARA

• Toronto, Hamiltono ir St. Catherines SLA kuopos rengia prie Niagaros krioklio Pasimatymą-šventę, birželio mėn. 8 d.

Šis sumanymas kilo besilankant minėtų kuopų nariams pas clevelandiečius. Šventė ruošiamą Naujosios Aušros Vajaus ženkle. Niagara pasirinkta kaip patogusia ir patraukliausia susitikimo vieta. Tam tikslui yra paimta Marconi Hall — 1072 Magdalene St., Niagara Falls, Ont., Canada ir bus atidaryta nuo 12 valandos.

7 val. vakaro prasidės programa, kurią išpildys Čiurlionio ansamblio kanklininkės ir šokėjos Jokūbaitytės iš Cleveland, Ohio, Toronto Tautinių šokių grupė Gintaras ir solistė J. Sriubiškienė, akomponuojant S. Skrinskaitei, iš Toronto.

Po programos svečiai galės šokti, grojant A. Ripke-

vičiaus orkestrui ir vaišintis.

Iki pasimatymo Niagaroje! Rengėjai

LONG BEACH

Koncertas-šiupinys

Gegužės 25 d., 6 val. vak., Long Beach Lietuvių Klubas rengia koncertą-šiupinį, Machinist's salėje, 728 Elm Ave., Long Beach, Cal.

Programoje dalyvauja aktoriai: Ona Mironienė ir Andrius Mironas, solistas-tenoras Vincas Šaras, muzikai: Marija Kalvaitienė ir Stasys Kalvaitis ir Long Beach Lietuvių Klubas choras, vadovaujamas muziko St. Kalvačio.

Klubo valdyba nuoširdžiai kviečia parengime dalyvauti Long Beach, Los Angeles ir kitų apylinkių lietuvių.

Po koncerto šokiai, bufetas ir skanūs lietuviški valgiai.

Klubo Valdyba

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

UNITED PROVISION

2269 ST. CLAIR AVENUE MA 1-6125
CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

AMALGAMATED ASS'N. OF ST. & E. RY.

HARRY LANG - Secretary
740 SUPERIOR AVENUE, W.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

SLAGOR MACHINE & TOOL COMPANY INC.

9401 Sandusky VU 3-7788

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

FROM A FRIEND

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

GEORGE V. WOODLING

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

PARSONS AND PARSONS

MAKERS OF WATERPROOF FABRIC
COLLARS AND CUFFS

Main Office and Factory — 413-15 Huron Rd.
413 HURON ROAD CH 1-7723

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS INSURED
TO \$10,000.00

4 1/2%

**SUPERIOR
SAVINGS**

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

KAS IR KUR?

• **Leonas Sabaliūnas** gegužės 14 d. Columbia Universitete, New Yorke, turėjo disertacijos įvertinamąjį egzaminą. Penkių profesorių kolegija disertaciją įvertino labai gerai ir pripažino L. Sabaliūnui filosofijos — politinių mokslų daktaro laipsnį.

Disertacijos pavadinimas — "Lithuania 1939-1940: A Society in Crisis". Joje nušviesta, kaip Lietuva pergyveno ano meto įvykių spaudimą, kaip stengėsi jiems atsispirti ir kaip, vis dėlto, tapo užgniaužta Lietuvos nepriklausomybė.

• **Dr. Dainė Augustaitytė** nuo balandžio mėn. 1 d. paskirta vyriausiu etatiniu asistentu slavų-baltų filologijos katedrai Muencheno universitete. Dr. D. Augustaitytė yra baigus Heidelbergo universiteto dolmečeerių institutą — anglų ir prancūzų kalbas ir Muencheno universiteto filosofijos fakultetą, kur už darbą — "Lietuvių kalbos fonetika" gavo daktaro laipsnį. Be lietuvių kalbos, ji laisvai kalba vokiečių, anglų, prancūzų, rusų ir lenkų kalbomis. Universitete darbą pradėjo balandžio mėn.

• **A. Mariūnas**, Vokietijos Krašto Valdybos išdėninkas ir reikalų vedėjas, būdamas Amerikoje, atsilankė Balfio Centre Brooklyne. Jis įteikė Balfui Vasario 16 Gimnazijos namų statybos planus ir sąmatas. Balfio Reikalų Vedėjas kun. L. Jankus pradžioje dėti pastangų, kad prašytoji Kr. Valdybos pašalpa statybai

būtu paskirta, nes Krašto Valdyba išpildė visus Balfio reikalavimus ryšium su prašyta pašalpa.

• **4204 LS lietuvių kuopa** Uhlborne (Vokietijoje) laimėjo šiaurinės Vokietijos Amerikiečių Karinės Apygardos skirtą penkių žvaigždžių pagyrimo lapą už labai gera tvarką virtuvėje. Iš 112 LS centro priežiūros ribose esančių 22 kuopų (9 tautybių) tokius pagyrimo lapus gavo 3 kuopos: vokiečių, čekoslovakų ir lietuvių. 4204 LS lietuvių kuopai buvo taip pat įteikta pagyrimo lenta už mažiausią nedarbingumo valandų skaičių per pirmutinį šių metų ketvirtį. Tai kuopai jau daug metų vadovauja kpt. Juozas Matulaitis, virtuvės karininku yra ltn. Juozas Kriščiūnas, virtuvės seržantas J. Aliona.

MŪSŲ LIETUVA TURI JAU 1000 PREN.

Tūkstantinio prenumeratoriaus jau susilaukė Liet. Enciklopedijos leidyklos savininkas Juozas Kapočius jo leidžiamam didžiuliam veikalui "Mūsų Lietuva", kurį paruošė Bronius Kviklys. 1000-jo prenumeratoriaus vardas, pagal leidyklos reikalų vedėjo A. Lileikio stropiai vedamus prenumeratorių sąrašus, atiteko Gertrūdei ir Tomui Karams, gyvenantiems Waukegano mieste, Ill. Pona Karai, dabar jau pensininkai, yra uolūs lietuviai, nuoširdžiai talkininkavę tremtinių įkurdinime Waukegane ir apylinkėse. Jie taip pat yra lietuviškų laikraščių prenumeratoriai ir dideli lietuviškos knygos

Lietuvių Fondo komitetas Rochesterį. Sėdi iš kairės: Br. Krokys, Ant. Skruzdis, komiteto pirm. kun. Pr. Valiukevičius, LB pirm. K. Sabalis ir Al Jančys. Stovi: rašytojas Jurgis Jankus ir Jonas Kiličiauskas. Rochesterio komitetas šiuo metu su pasižadėjimais Lietuvių Fondui yra surinkęs arti 14,000 dolerių.

mylėtojai. Šis malonus faktas rodo, kad mūsų vyresniosios kartos išeiviai dar domisi lietuviškąja knyga, gi 1000-jo prenumeratoriaus atėjimas parodo, kad mūsų visuomenė tebėra jautri gerai lietuviškai knygai. Ta pačia proga informuojame, kad dar nevēlu užsiskaityti "Mūsų Lietuvą". Adresas: 265 C Street, South Boston, Mass., ir gauti visas prenumeratoriams teikiamas lengvatas, mokant už tomą \$10, vietoje \$15 knygos kainos rinkoje.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Š. Amerikos pabaltiečių sportinėse žaidynėse Toronte lietuviai laimėjo keturias pirmąsias vietas. Nuotraukoje lietuvių krepšinio rinktinė varžybas laimėjo. Stovi iš kairės: Dirvonis, Kaunas, Serafinas, Laurinavičius, Petraitis, Sedlickas ir Skilnikas. Visi iš Aušros klubo. V. Bubelio nuotrauka

Moterų krepšinio komanda, laimėjusi pabaltiečių krepšinio varžybas. Stovi iš kairės: T. Supronaitė, O. Balsienė, O. Radzevičienė, D. Simonaitytė, treneris J. Balsys, D. Čiurlionytė, G. Uogintaitė, G. Kalvaitytė, D. Prunskytė ir J. Gataveckaitė. V. Bubelio nuotrauka

Philadelphijos Balfio valdyba su veikliu direktorium ir skyriaus pirmininku A. Bachu. Sėdi iš kairės: P. Šidlauskas, B. Rukšienė, pirm. A. Bachas, T. Stiklorienė, J. Stelmokas ir J. Petronis. V. Gruzdzio nuotrauka

iki vidurio vasaros įsigyti dar kelis.

E. Eitas įsigijo, šalia galingo motorlaivio, dar 5 irklinius pastatus, numato pirkti ir burių. M. Manomaitis įsigijo mokamąjį skautams motorą ir numato pirkti burlaivį. Keli skautai projektuoja taip pat įsigyti pastatą.

PERSITVARKĖ BANGOS REDAKCIJA

Išėjus iš spaudos šešiems Bostono jūrų skautų laikraščio Bangos numeriams, persitvarkė redakcija sekančiais: J. Vaičjurgis, Povilas Jančiauskas, ir Teofilus Janukėnas — redaktoriai, Kazys Gruzdas — administratorius. Paskutiniame numeryje jūrų skautams skiriama net 20 puslapių.

LAVINIMO KURSAI

LSS Atlanto rajono vadovų mokykloje ir skiltininkų kursuose, pakvietus rajono vadeivai V. Pileikai, dalyvavo 8 Bostono lietuvių jūrų skautai. Prie jų prisijungė ir du Žalgirio tunto skautai.

Berniukai vertinga kursų programa buvo labai patenkinti. Jie

BOSTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

Jaunimo šventė

Korp! Neo-Lithuania Bostono ruošia "Jaunimo Draugystės šventę" birželio 1 dieną. Lietuvių Piliiečių Draugijos trečiojo aukšto salėje (368 West Broadway, South Boston), 7 val. vak., Korp. sueiga bus pradėta juniorų pakėlimu į seniores. Kartu seks ir meninė dalis, kurioje dalyvaus Bostono skautų vyčių Lapinų būrelio oktetas, vadovaujamas fil. A. Griauzdės ir pianinu paskambins sen. G. Griauzdė. Seks šokiai.

Korp! nariai ir svečiai mielai kviečiami atsilankyti į šią šventę. Malonu bus susilaukti korporantu iš New Yorko, Philadelphijos, Clevelando, Detroito, Chicago ir kitų vietovių.

ti į šią šventę. Malonu bus susilaukti korporantu iš New Yorko, Philadelphijos, Clevelando, Detroito, Chicago ir kitų vietovių.

Grupė Bostono neolithuanų. Sėdi iš kairės: R. Dačytė, N. Vaičaitytė, garbės filist. L. Čepienė, V. Rauktytė. Stovi: G. Griauzdė, A. Sivilas, P. Martinkus, I. Vileniškis, B. Banaitis ir V. Čepas.

Juniorų sueiga

Gegužės 5 dieną fil. J. Dačio bute įvyko juniorų sueiga, kurioje dalis juniorų skaitė savo temas: Vida Rauktytė apie Korp! Neo-Lithuania, išdėstydamą jos tikslus ir reikšmę; Ignas Vilėniškis paskaitė apie Lietuvos pramonę ir jos gaminius; Nijolė Vaičaitytė paskaitė rašinį apie savo įstojimą į Korp! Neo-Lithuania.

Visi referatai sukėlė gyvų diskusijų, kurios buvo naudingos besiruošiantiems Korp! Neo-Lithuania šeimoms. Diskusijoms talkininkavo fil. V. Čepas. Po sueigos visi prie vaišių nuotaikingai praleido likusią laiką.

BOSTONO JŪRŲ SKAUTŲ VEIKLA

Prieš metus įsisteigęs jūrų skautų vienetas Bostone, pirmaisiais metais įsigijo penkis pastatus ir naudojosi dviem privačiais motorlaiviais ir vienu irkliniu laiveliu.

Šiais metais tėvai nupirko vieną burlaivį ir Direkcija numato

pasirūyti ir ateityje gausiai dalyvauti.

• **LSS Bostono Skyrius** gegužės 30 d., 7:30 val. vak. ruošia "Finis Semestri" šokių Baltais Nams, 64 Si-guorney St., Jamaica Plain, Mass. Apylinkės jaunimas maloniai kviečiamas dalyvauti.

MOTINOS DIENA BOSTONE

Sujungę jėgas, Motinos dieną Bostone surengė Liet. Moterų klubas ir radijo valanda Laisvės Varpas. Pusantros valandos trukusi programa gegužės 12 d. buvo atlikta naujojo Piliiečių d-jos salėje. Įprastu gražblyumu ir sklandumu programai vadovavo Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis.

Daili, stilinga, kupina gražių minčių buvo prof. S. Sužiedėlio paskaita apie motiną. Meninė daly Pranas Lambertas ir Stasys Santvaras paskaitė po keletą savo eilėraščių, skirtų motinai, Fausto Kiršos eilėraščių jautriai padeklamavo 9 metų amžiaus deklamuotoja Birutė Adomavičiūtė. Kaip visada, su poezijos deklamavimu gražiai pasirodė Birutė Vaičjurgytė. Gražiai eilėraščius skaito Baltušytė ir Baltušis, duetą darniai padainavo sesuo ir brolis Cibai. Onos Ivaškienės vadovaujami mažieji šokėjai pašoko porą liaudies šokių. Ypačiai malonu pažymėti, kad visi eilėraščių deklamuotojai, kurių amžius svyravo nuo 6 iki 12 metų, ne tik jaučia liet. dailių žodį, bet ir taria jį be jokių priekaištų.

Po motinos pagerbimo buvo jausios vaišės, kurias skoningai suruošė Bostono Liet. Moterų klubas.

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI

Br. Railos: Tamsiausia prieš Aušrą — \$5.00.
Br. Railos: Iš Paskendusio Pasaulio — \$5.00.
Rap. Skipitis — Neprik. Lietuvą Statant — \$5.00.
F. Neveravičiaus — Blaškomos Liepsnos (2 tomai) po \$2.00.
M. Biržiška — Lietuvių Tautos Kelias II t. — \$3.00.

Lietuvių Moterų Atstovybės Philadelphijos klubas surengė kultūrinę popietę, kurioje Emilija Čekienė, atvykusi iš New Yorko, skaitė paskaitą "Lietuvė moteris spaudos ir Lietuvos laisvinimo darbe". Nuotraukoje iš kairės E. Čekienė ir klubo pirmininkė J. Augaitytė. V. Gruzdzio nuotrauka

A. L. T. S. 6 — Philadelphijos — Skyriaus

pirmininką JUOŽĄ ČESONĮ, broliui

ANTANUI ČESONIUI

mirus, užjaučia ir kartu liūdi

A. L. T. S. 6 — Philadelphijos — Skyrius

A. A.

JUZEFAI STAŠKEVIČIENEI

mirus, dukteriai IRENAI MASIOTIENEI su šeima reiškia užuojautą

Elena ir Jurgis Baubliai